

Til § 16 c:

Har ægteskabet været af kortere varighed, udtages alle pensionsrettigheder forlods. Et ægteskab må som udgangspunkt anses for korterevarende, hvis det har været i mindre end 5 år. Der skal ved opgørelsen af ægteskabets varighed normalt ikke tages hensyn til et forudgående samliv. Der kan dog forekomme situationer, hvor det vil være rimeligt også at lægge vægt på et forudgående samliv med økonomisk fællesskab af nogen længde.

Bestemmelsen omfatter alle typer af pensionsrettigheder uanset art. Der henvises til § 16 b, stk. 1, og bemærkningerne hertil. Ligesom § 16 b, stk. 1, omfatter forlodsudtagelsen ikke de pensionslignende rettigheder, som i § 16 a foreslås omfattet af længstlevende ægtefælles ret til forlodsudtagelse på dødsboskifte. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Også pensionsordninger, der ikke kan karakteriseres som "rimelige" i § 16 b, stk. 1's forstand, kan udtages forlods, hvis ægteskabet har været af kortere varighed.

Har en af ægtefællerne foretaget uforholdsmæssigt store indbetalinger, kan den anden ægtefælle imidlertid forlange vederlag herfor efter misbrugsreglen i retsvirkningslovens § 23, stk. 1. Ved afgørelsen af, om der foreligger misbrug, skal der særlig lægges vægt på størrelsen af indbetalingerne, og om disse fraviger ægtefællens sædvanlige indbetalingsmønster. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis en ægtefælle tegner en privat livrente med et større engangsindskud, selv om ægtefællen ikke tidligere har foretaget sådanne indskud. Det bør også indgå i vurderingen, om indskuddet er foretaget på et tidspunkt, hvor separationen eller skilsmissem var nær forestående. At der er tale om et engangsindskud, som ægtefællen ikke tidligere har foretaget, vil dog ikke i alle tilfælde betyde, at der er tale om en illoyal disposition, der kan danne grundlag for et vederlagskrav. Der kan f.eks. være tale om en sædvanlig disposition i forbindelse med etablering af en pensionsordning for en selvstændig erhvervsdrivende.

Selv om alle pensionsordninger udtages forlods i korterevarende ægteskaber, kan en ægtefælle efter omstændighederne blive pålagt at betale et beløb til den anden ægtefælle efter reglerne i § 16 d om fællesskabskompensation.

Til § 16 d:

Bestemmelsen omfatter den såkaldte "fællesskabskompensation".

Har en ægtefælle under ægteskabet foretaget en mindre pensionsopsparing, end hvad der svarer til en rimelig pensionsordning for den pågældende, fordi vedkommende har haft barsels- eller børnepasningsorlov, eller fordi vedkommende har været hjemmearbejdende eller været på deltid for at kunne passe børn, kan den anden ægtefælle blive pålagt at betale et beløb til den pågældende som kompensation for den manglende pensionsindbetaling. Det samme gælder, hvis en ægtefælle på grund af den anden ægtefælles arbejde i udlandet eller arbejdsskift i et eller andet omfang har måttet stille sin arbejdsmarkedstilknytning i bero. Der vil også kunne kræves kompensation i situationer, hvor en ægtefælles arbejdsituation har gjort det ønskeligt, at den anden ægtefælle helt eller delvist har været uden for arbejdsmarkedet.

Manglende pensionsopsparing, der skyldes fravær fra arbejdsmarkedet på grund af sygdom eller arbejdsløshed m.v., kan derimod ikke begrunde kompensation efter denne bestemmelse. Om eventuel kompensation i sådanne tilfælde henvises til § 16 e og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Kompensationsreglen finder også anvendelse ved korterevarende ægteskaber. Spørgsmålet om kompensation vil dog kun sjældent blive aktuelt i sådanne ægteskaber, idet adgangen til kompensation ikke forudsættes anvendt på mindre pensionstab, jf. bemærkningerne nedenfor til stk. 2.

Opgørelsen af kompensationsbeløbet tager udgangspunkt i det beløb, ægtefællen ville have opsparet i pension, hvis den pågældende ikke havde været på deltid, haft orlov eller været hjemmearbejdende. Har en ægtefælle f.eks. været på deltid i 10 år, vil kompensationen som udgangspunkt svare til nettoværdien af forskellen mellem det, ægtefællen rent faktisk har opsparet i pension, og det der ville være opsparet, hvis vedkommende havde arbejdet på fuld tid. Arbejdsgivers eventuelle pensionsbidrag indgår i denne beregning.

Hvis ægtefællen har været hjemmearbejdende, må der foretages et skøn over den pensionsopsparing, som den pågældende ville have foretaget, hvis vedkommende havde været på arbejdsmarkedet.

Det beløb, der skal betales i kompensation, kan efter *stk. 2* højst udgøre halvdelen af forskellen mellem værdien af den pensionsopsparing, hver af ægtefællerne har foretaget under ægteskabet af midler fra fælles-ejet. Har en ægtefælle f.eks. i en periode været hjemmearbejdende for at passe familiens børn, men alligevel samlet set under ægteskabet sparet mere op end